

CULTURA

Antonio J. Rodríguez: 'He sentit vergonya de comportaments masculins'

Entrevista amb el jove autor de 'La nueva masculinidad de siempre' (Anagrama)

Antonio J. Rodríguez, dijous a Barcelona (Foto: Albert Salamé)

Per: [Andreu Barnils](#) i [Albert Salamé](#)

🕒 13.09.2020 21:50

Favorit

El periodisme que l'actualitat necessita

Aquest 2020 és un any de canvis arreu del món, i nosaltres us volem ajudar a entendre'ls. En temps de crisi, el periodisme compromès és més important que mai i el vostre suport és l'únic que pot assegurar la continuïtat de VilaWeb. Si ho vols i ho pots fer, [col·labora amb VilaWeb](#).

Antonio J. Rodríguez (Oviedo, 1987), és ex-editor en cap de la revista Play Ground, i periodista cultural. El 2019 va publicar la novel·la *Candidato* (Random House) i ara aquest jove de trenta-tres anys acaba de publicar un **assaig**, *La nueva masculinidad de siempre* (Anagrama), on parla amb ulls d'home sobre **masclismes** vells i nous. Rodríguez cita VilaWeb a un bar del carrer Manso de Barcelona, ciutat on viu de fa uns anys, acompanyant la seva parella, Luna de Miguel, que hi va trobar feina.

Butlletí de VilaWeb

Rebeu les notícies de VilaWeb cada matí al vostre correu

[Subscriure-m'hi](#)

Antonio J. Rodríguez, dijous a Barcelona (Foto: Albert Salamé)

—**Ara som tres: un periodista, un entrevistat, i un fotògraf. Tots homes. I parlant d'homes.**

—Sí. Crec que ara és un moment perquè nosaltres, els homes, també hi pensem, en tot això de la desigualtat de gènere, i no tan sols les dones. Hi ha un moment recent que fa de *big-bang*, que és fenomen 'Me too'. De manera global, homes i dones es posen a reflexionar sobre la relació entre tots dos gèneres. Obre un trauma col·lectiu. Les dones parlen obertament d'abusos, violències i desigualtats i els homes som conscients dels nostres privilegis, i dels abusos que hem pogut cometre.

—**Al llibre parleu d'exemples de nova masculinitat, com Obama o Trudeau. I part de la tesi és que alguns d'aquests nous homes poden ser rols que paradoxalment enforteixin el poder dels homes.**

—Tota la conversa al voltant de la desigualtat de gènere és a l'ordre del dia i ha fet que la masculinitat s'hagi adaptat als temps. Tant les masculinitats més reaccionàries com les més progressistes. I certament, hi ha cert discurs feminista que serveix com a divisa de supervivència i prou. No és el mateix exercir la dominació masculina quan la conversa sobre la dominació no es troba damunt la taula, que fer-ho ara. La tesi del llibre és que la masculinitat s'ha caracteritzat per un estat de guerra permanent contra més mascles i la possessió del cos de la dona. I encara hi som. Fins que no acabem amb aquestes característiques, la nova masculinitat serà la de sempre. El llibre intenta aportar-hi solucions.

—Per exemple?

—D'entrada, parlar-ne. I renunciar a l'estat de guerra permanent amb els altres i a la propietat del cos de la dona. Hi ha una pel·lícula icònica sobre la fragilitat masculina, que és *Toro Salvatge*. Parla de l'home més fort del món, que aspira al títol mundial de boxa, però que tot així el dubte sobre la possessió de la seva dona li causa grans i brutals inseguretats. I el converteix en particularment fràgil. Ple de neurosis i relacions tòxiques.

—Del film *El Llop de Wall Street* en diu que marca la fi de la masculinitat antiga, en la qual els homes d'èxit es droguen. I que ara ja no.

—Parlo del joc de suma zero. Allò que es guanya per un costat, es perd per l'altre. Nous models de masculinitat més progressistes, però que compensen les conductes més feministes i femenines amb una virilitat que apareix per un altre costat. Per exemple, al film el *Llop de Wall Street* és la fi del model Patrick Bateman a *American Psico* i previ al model masculí posterior, els homes de Silicon Valley. Masculinitats molt sòbries, que segueixen disciplines militars com llevar-se a les 4 de la matinada per córrer o treballar, i que és un punt d'inflexió amb la Borsa fora de si de Wall Street, però que torna a ser el model de guerra permanent amb més homes. Silicon Valley, Amazon, són models d'economia de monopoli i conquesta de mercat. Suma zero. En la moda, també passa. El color rosa, històricament associat al fet femení, el duen posat futbolistes i rapers. Torna a ser suma zero. Mons virils que amb el color rosa guanyen pròrroga.

Antonio J. Rodríguez (Foto: Albert Salamé)

—Al llibre citeu Maria Riot, que diu que es pot ser puta i feminista alhora.

—El seu és un punt de vista important, perquè molt sovint parlem dels treballs sexuals sense escoltar les veus de les treballadores. Ella n'és una. Escoltem-les. Una de les seves tesis és que les treballadores sexuals reben un doble càstig: per treballadores i per putes. Col·lectiu històricament apartat i ple de tabús. Hi ha molt debat en aquesta qüestió.

—John Coates i la biologia davant el risc. Què diu?

—Coates diu que la crisi financera del 2008 es pot explicar com un excés de testosterona damunt del parquet. Hi ha un component biològic i cultural que afecta els homes i que té conseqüències en l'economia mundial. No van veure el risc, embriagats d'eufòria. I que les dones podrien haver-hi reaccionat diferent. Això diu.

—Segons alguns genetistes, amb el trasplantament d'úter, els homes ens podríem embarassar. Us agradaria?

—No hi he pensat. I potser la meua postura és conservadora: hi ha tantes coses a revisar sobre el passat que no sé fer projeccions al futur.

—‘Em fa vergonya ser home’. Ho heu pensat mai?

—He sentit vergonya de comportaments masculins, sí.

—**Descriuiu els pares de família com a víctimes i botxins a la vegada.**

—Els pares, i qualsevol expressió de la masculinitat. Històricament, la masculinitat comporta exercir violència i dominació. Violència que també recau sobre el subjecte. Es creen expectatives sobre el poder, que són una enclusa sobre les espatlles. Si parlem de relacions de poder, les dones i els col·lectius LGTB han estat les grans víctimes, però els homes som víctimes de la mateixa masculinitat.

—**Sou més masclista que el vostre pare, o menys?**

—No sabria què dir. Són moments diferents de la història, en els quals també han existit homes bons. Mon pare és exemple ètic i moral. Pare de família casat molts anys amb la meua mare. Feliços. He après moltes coses bones d’ell. El tinc com a model.

—**L’heu vist plorar mai?**

—Molt bona pregunta. No. Era un tabú. I això no vol dir que no hagin conegut el sofriment. Vol dir que se l’han menjat. És rar no veure plorar mai el pare. El meu fill, veus, sí que m’ha vist plorar a mi.

—**I com es diu el vostre fill?**

—Ulisses. A casa som particularment lectors. I Ulisses és una figura molt literària. I que també precisa d’una revisió.

—**Revisió?**

—Vaig escriure’n a El País. Homer és un dels referents, i Ulisses (Odiseu) és un personatge que va a fer la guerra de Troia. Guerra motivada perquè una dona ha marxat amb un altre. *Casus belli* és un cos de dona. Ulisses passa deu anys fora, i deu més per tornar. Cas clar de pare absent. De camí té les seves aventures amb la nimfa Calipso. En canvi, la seva dona, Penèlope, ha estat fidel, i ha exercit el paper de bona esposa durant l’espera. Quan ell torna a casa, es troba tots els pretendents. I els acaba matant a tots. És a dir, l’home se’n va per guerrear contra l’estranger que s’emporta les seves dones, i quan torna a casa, ha de barallar-se amb els veïns, que es volen quedar amb la seva dona.

—**Qui escull el nom Ulisses?**

—El nom va ser iniciativa de la Luna, la meua parella. De fet, el primer cognom del fill és el d’ella. Ulisses de Miguel. És més sonor que Ulisses Rodríguez.

—**Res que vulgueu afegir?**

—És un llibre amb diversos gèneres: assaig, entrevista, alguna cosa de primera persona. I fa poc em van demanar sobre la meua infància i adolescència. Em va fer pensar i veure que va ser particularment masculina: lectures, música, referents vitals, eren tots homes. Ho dic al llibre: espero que el meu fill tingui més varietat. Jo he tardat molt de temps a tenir referents femenins. Òbviament, al llibre parlo de la Luna, la meua companya, perquè en bona part aquesta revisió de la identitat masculina arriba gràcies a llargues converses amb ella.